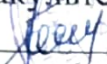

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Соціально-гуманітарний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного
факультету

Оксана ГОМОТЮК
«» _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з
науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
«» _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни «Сучасна польська мова»

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність – 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література)
(польська), 014.01 Середня освіта (Українська мова і
література)

Освітньо-професійна програма – Середня освіта. Польська мова та зарубіжна
література. Українська мова та література

Кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	Тренінги	СРС	Разом	Залік, семестр
Денна	III	5	30	15	3	8	64	120	5

Тернопіль – ЗУНУ
2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література) (польська), 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 15 червня 2022 року)

Робочу програму склала д-р філол. наук, професор кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Шкіцька Ірина Юріївна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності, протокол № 2 від 30 серпня 2024 року

Завідувач кафедри, к.і.н., доц. Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література) (польська), 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), протокол № 2 від 30 серпня 2024 року

Голова ГЗС, к.філол.н., доц. Наталія ЛІЩИНСЬКА

Гарант ОПП, к.філол.н., доц. Наталія ЛІЩИНСЬКА

STRUKTURA PROGRAMU KURSU AKADEMICKIEGO
«Współczesny język polski»

1. OPIS KURSU AKADEMICKIEGO «Współczesny język polski»

Kurs akademicki «Współczesny język polski»	Dziedzina wiedzy, specjalność, SWW	Charakterystyka kursu akademickiego
Liczba kredytów ECTS 4	Dziedzina wiedzy «01 Edukacja / Pedagogika»	Status kursu akademickiego normatywny
Liczba modułów kredytowych 3	Specjalność «014 Wykształcenie średnie (według specjalności przedmiotowych 014.02 Wykształcenie średnie (język i literatura zagraniczna) (polski), 014.01 Szkolnictwo średnie (język i literatura ukraińska)»	Rok studiów <i>Studia dzienne</i> — 3 Semestr <i>Studia dzienne</i> — 5
Liczba modułów treści 2	Program edukacyjno-zawodowy «Wykształcenie średnie. Język polski i literatura zagraniczna. Język i literatura ukraińska»	Wykłady <i>Studia dzienne</i> — 30 god. Seminaria: <i>Studia dzienne</i> – 15 god.
Łączna liczba godzin 120	Stopień wykształcenia wyższego «pierwszy (licencjat)»	Praca niezależna <i>Studia dzienne</i> – 64 god. Warsztaty <i>Studia dzienne</i> – 8 god. Praca indywidualna <i>Studia dzienne</i> – 3 god.
Liczba godzin w tygodniu — 8, z czego 3 godziny — w sali lekcyjnej		Rodzaj kontroli końcowej zaliczeniowa

2. CEL STUDIOWANIA KURSU AKADEMICKIEGO «Współczesny język polski (Leksykologia)»

Temat kursu. Kurs «Współczesny język polski» ma na celu pogłębienie wiedzy studentów na temat funkcjonowania języka polskiego na poziomie leksykalnym. Program zajęć obejmuje szeroki zakres zagadnień związanych ze znaczeniem słów, ich relacjami oraz procesami kształtowania się słownictwa. Cele kursu: zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami semantyki leksykalnej; rozwój umiejętności analizy znaczeniowej wyrazów i wyrażeń; zrozumienie procesów tworzenia się nowych słów i zmian znaczeniowych; pogłębienie wiedzy o różnorodności stylistycznej i funkcjonalnej języka polskiego; rozwinięcie umiejętności poprawnego używania języka polskiego w różnych sytuacjach komunikacyjnych. Kurs «Współczesny język polski» ma na celu nie tylko przekazanie wiedzy teoretycznej, ale i rozwój praktycznych umiejętności językowych. Dzięki zastosowaniu różnorodnych metod nauczania, studenci będą mieli możliwość aktywnego uczestnictwa w zajęciach i osiągnięcia trwałych efektów nauki.

Połączenia interdyscyplinarne. Kurs akademicki «Współczesny język polski (Leksykologia)» dotyczy następujących przedmiotów: «Język ukraiński», «Język ukraiński w biznesie i sprawach zawodowych», «Warsztaty z języka polskiego».

2.1. Celem studiowania kursu akademickiego «Współczesny język polski (Leksykologia)» jest wyposażenie studentów w solidną wiedzę teoretyczną z zakresu leksykologii oraz rozwinięcie praktycznych umiejętności językowych, które będą im przydatne zarówno w życiu codziennym, jak i w dalszej edukacji.

2.2. Zadanie studiowania kursu akademickiego «Współczesny język polski (Leksykologia)»

Student powinien nauczyć się:

- 1) analizować znaczenie słów:** precyzyjnie określać znaczenie wyrazów w różnych kontekstach, rozróżniać znaczenia dosłowne i przenośne, identyfikować relacje między wyrazami (hiperonimia, hiponimia, synonimia, antonimia);
- 2) rozpoznawać i klasyfikować zjawiska językowe:** identyfikować przypadki wieloznaczności, homonimii, synonimii i antonimii, odróżniać archaizmy od neologizmów;
- 3) analizować strukturę wypowiedzi:** badać budowę zdań, zwracając uwagę na użycie związków frazeologicznych i innych środków językowych;
- 4) oceniać poprawność językową:** identyfikować błędy leksykalne i gramatyczne w tekstach;
- 5) stosować wiedzę teoretyczną w praktyce:** analizować autentyczne teksty, tworzyć własne wypowiedzi, uczestniczyć w dyskusjach na tematy związane z językiem polskim;
- 6) posługiwać się słownikami i innymi narzędziami językowymi:** efektywnie korzystać ze słowników, encyklopedii i innych źródeł informacji o języku polskim;
- 7) rozumieć różnorodność językową:** doceniać bogactwo i różnorodność języka polskiego, a także różnice między różnymi stylami i odmianami języka.

2.3. Nazwa i opis kompetencji, których kształtowanie zapewnia studiowanie dyscypliny akademickiej

3K3. Zdolność komunikowania się w języku państwowym zarówno w formie ustnej, jak i pisemnej, a także w języku obcym w zakresie specjalizacji.

PK2. Zdolność do adekwatnego wykorzystania zasobów językowych, wykazywania ukształtowanych kompetencji językowych i komunikacyjnych w procesie komunikacji zawodowej i międzyosobowej, opanowanie różnych środków zachowania językowego w różnych kontekstach komunikacyjnych.

PK6. Zdolność do opanowania zasad analizy jednostek językowych, rozumienia hierarchicznej zależności między nimi.

PK7. Zdolność do współpracy ze społecznościami (na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym, europejskim i globalnym) w celu rozwijania wiedzy zawodowej i kompetencji zawodowych, wykorzystania praktycznego doświadczenia i kontekstu językowo-literackiego do realizacji celów procesu edukacyjnego w szkołach średnich.

PK14. Zdolność do przestrzegania współczesnych norm języka obcego w komunikacji ustnej i pisemnej, zarówno zawodowej, jak i międzyosobowej, z uwzględnieniem sytuacji komunikacyjnej i zadania komunikacyjnego, zgodnie z normami etycznymi i moralnymi obowiązującymi w środowisku obcojęzycznym.

2.4. Wymagania wstępne studiowania kursu akademickiego

W celu zapoznania się z treścią kursu «Współczesny język polski (Leksykologia)» jest konieczna wiedza, zdobyta na zajęciach z języka polskiego na poziomie A1-B1 i języka ukraińskiego.

2.5. Efekty nauczania

PH7. Wykazanie znajomości podstawowych nauk fundamentalnych i stosowanych (zgodnie z profilem studiów), operowanie podstawowymi kategoriami i pojęciami właściwymi dla danej specjalności.

PH8. Formułowanie dobrze uzasadnionych opinii w zakresie wiedzy zawodowej, zarówno dla specjalistów, jak i dla szerokiej publiczności, zarówno w języku ojczystym, jak i obcym.

PPH17. Wykazanie posiadania kompetencji komunikacyjnych w języku obcym zgodnie z Europejskim Port folio Językowym we wszystkich formach komunikacji ustnej i pisemnej.

PPH18. Prezentowanie na konkretnych przykładach związku między poszczególnymi dziedzinami językoznawstwa a elementami systemu językowego na różnych poziomach, wyjaśnianie materiału językowego, umiejętność korzystania z różnych typów słowników.

PPH19. Analizowanie, komentowanie, streszczanie i tłumaczenie tekstów o różnej tematyce i stylistyce, wykazując znajomość leksyki, gramatyki i stylistyki.

2.6. Poziom rozwoju umiejętności i wiedzy studentów

Po ukończeniu kursu, studenci powinni posiadać solidną wiedzę teoretyczną i praktyczne umiejętności związane z leksyką języka polskiego.

I. ZROZUMIENIE PODSTAWOWYCH POJĘĆ

Znaczenie słowa: precyzyjnie definiować i odróżniać różne rodzaje znaczeń (leksykalne, kontekstowe, przenośne itp.).

Relacje między wyrazami: rozumieć pojęcia takie jak hiperonimia, hiponimia, synonimia, antonimia i stosować je w analizie leksykalnej.

Zjawiska językowe: wyjaśniać czym jest wieloznaczność, homonimia, oraz różnicować te zjawiska.

Zmiany językowe: opisywać procesy powstawania nowych słów (neologizmy) i zanikania starych (archaizmy).

II. UMIEJĘTNOŚCI ANALIZY

Analiza znaczeniowa: rozkładać znaczenie słowa na składowe elementy, identyfikować znaczenia przenośne i ich rodzaje.

Analiza struktury wypowiedzi: rozpoznawać i analizować związki frazeologiczne, zwracając uwagę na ich znaczenie i funkcję w tekście.

Analiza tekstów: badać różnorodność leksykalną tekstów, identyfikować styl językowy i jego charakterystyczne cechy.

III. UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNE

Stosowanie wiedzy w praktyce: wykorzystywać zdobytą wiedzę do analizy autentycznych tekstów, tworzenia własnych wypowiedzi i rozwiązywania zadań językowych.

Korzystanie ze słowników i innych narzędzi: efektywnie wyszukiwać informacje o znaczeniu słów, pochodzeniu wyrazów i innych zagadnieniach leksykalnych.

Rozwiązywanie problemów językowych: samodzielnie analizować i rozwiązywać problemy związane z użyciem języka polskiego.

IV. ROZUMIENIE KONTEKSTU KULTUROWEGO JĘZYKA

Związek języka i kultury: rozumieć, jak język odzwierciedla kulturę i jak zmienia się wraz z nią.

Różnorodność językowa: doceniać bogactwo i różnorodność języka polskiego, a także różnice między różnymi stylami i odmianami języka.

Po ukończeniu kursu, student powinien być w stanie:

Komunikować się efektywnie w języku polskim: używać bogatego słownictwa, poprawnie budować zdania i dostosowywać swój język do różnych sytuacji komunikacyjnych.

Analizować i interpretować teksty: rozumieć głębsze znaczenie tekstów literackich, naukowych i publicystycznych.

Krytycznie oceniać użycie języka: identyfikować błędy językowe i proponować poprawki.

Uczyć się samodzielnie: poszukiwać i wykorzystywać dodatkowe źródła informacji o języku polskim.

3. PROGRAM KURSU AKADEMICKIEGO «Współczesny język polski (Leksykologia)»

Moduł 1. Podstawowe pojęcia leksykologii

Temat 1. ZNACZENIE LEKSYKALNE WYRAZU

1. Terminy ‘wyraz’, ‘leksem’, ‘wyraz tekstowy’. Cechy definicyjne.
2. Rodzaje znaczeń wyrazów (znaczenie leksykalne, znaczenie aktualne (kontekstowe), znaczenie właściwe, znaczenie przenośne (metaforyczne), znaczenie realne, znaczenie etymologiczne, podstawowe znaczenie wyrazu, znaczenie strukturalne (słowotwórcze), znaczenie gramatyczne).
3. Treść i zakres wyrazów.
 - 3.1. Hiperonimy.
 - 3.2. Hiponimy.
 - 3.3. Zakres znaczeniowy wyrazów.

Temat 2. WIELOZNACZNOŚĆ WYRAZÓW (POLISEMIA)

1. Zjawisko wieloznaczności.
2. Typy wieloznaczności.
 - 2.1. Struktura znaczeniowa wyrazu.
 - 2.2. Wieloznaczność radialna (gwiazdzista).
 - 2.3. Wieloznaczność łańcuchowa.
 - 2.4. Wieloznaczność koncentryczna.
 - 2.5. Wieloznaczność rozłączna.
 - 2.6. Strukturę znaczeniową minimalną / maksymalną.

Temat 3. WIELOZNACZNOŚĆ A HOMONIMIA

1. Homonimia jako zjawisko.
2. Rodzaje homonimów (homonimy całkowite, homonimy częściowe, homofony, homografy).
3. Typy homonimów ze względu na pochodzenie (homonimy etymologiczne, homonimy słowotwórcze, homonimy semantyczne).

Temat 4. ZNACZENIE PRZENOŚNE (METAFORYCZNE)

1. Przenośne użycie wyrazów.
2. Przenośnie potoczne i poetyckie.
3. Rodzaje przenośni.
 - 3.1. Metafora.
 - 3.2. Metonimia.
 - 3.3. Synekdocha.
 - 3.4. Peryfrazą.
 - 3.5. Eufemizm.
 - 3.6. Hiperbola.
 - 3.7. Epitet.
 - 3.8. Porównanie.

Temat 5. WYRAZY BLISKOZNACZNE (SYNONIMY)

1. Synonimy.
2. Jednoznaczniki i wyrazy bliskoznaczne.
3. Synonimy absolutne.
4. Synonimy bliższe.
5. Synonimy dalsze.
6. Rodzaje synonimów.
 - 6.1. Synonimy semantyczne.
 - 6.2. Synonimy stylistyczne (chronologiczne, terytorialne, środowiskowe, stylowe, ekspresywne).
7. Podział synonimów ze względu na zewnętrzny kształt (synonimy różnordzenne, synonimy wspólnordzenne (jednordzenne)).

Temat 6. WYRAZY O ZNACZENIU PRZECIWSTRAWNYM

1. Antonimy.
2. Rodzaje antonimów.
3. Antonimy jednordzenne (słowotwórcze) i różnordzenne (słownikowe).
4. Antonimy właściwe, wyrazy o znaczeniach komplementarnym, konwersje.
5. Antonimy pragmatyczne.

Temat 7. ARCHAIZMY I WYRAZY PRZESTARZAŁE

1. Archaizm leksykalny.
2. Archaizmy fonetyczne, morfologiczne, fleksyjne, słowotwórcze, składniowe.
3. Przyczyny powstania archaizmów.
4. Rodzaje archaizmów (archaizmy właściwe, archaizmy semantyczne, archaizmy rzeczowe (historyzmy), archaizmy frazeologiczne, archaizmy całkowite. archaizmy częściowe).
5. Wyrazy przestarzałe.

Temat 8. NOWE WYRAZY (NEOLOGIZMY)

1. Rodzaje neologizmów.
2. Neologizmy słowotwórcze (leksykalne): afiksacja, derywacja wsteczna, kompozycja, skrótowce.
3. Neologizmy artystyczne (stylistyczne).
4. Neologizmy semantyczne (neosemantyzmy, nowoznaczniki).
5. Sposoby tworzenia neologizmów (zwięźlenie, rozszerzenie, przesunięcie, uogólnienie, konkretyzacja, zmiany nacechowania znaczenia wyrazu-podstawy; metaforyczny / metonimiczny charakter nowych znaczeń).
6. Ukryte zapożyczenie.

Moduł 2. Stylistyczne zróżnicowanie języka

Temat 9. SŁOWNICTWO ŚRODOWISKOWO-ZAWODOWE

1. Gwara środowiskowo-zawodowa (socjolekt).
2. Typy gwar środowiskowo-zawodowych (gwary zawodowe, gwary tajne, gwary ekspresywne).

3. Gwary zawodowe. Profesjonalizmy.
4. Gwary tajne (żargony) (neologizmy, zapożyczenia, nowe frazeologizmy, neosemantyzmy).
5. Gwary ekspresywne (slangi).

Temat 10. STYLISTYCZNE ZRÓŻNICOWANIE SŁOWNICTWA

1. Neutralne (nienacechowane stylistycznie, współnoodmianowe) i nacechowane stylistycznie wyrazy języka ogólnopolskiego.
2. Style funkcjonalne: naukowy, urzędowo-kancelaryjny, artystyczny, potoczny, publicystyczny.
3. Słownictwo stylu naukowego (terminy; wyrazy, określające postawę intelektualną badacza wobec własnych twierdzeń; wyrazy abstrakcyjne, oznaczające pojęcia umysłowe; wyrazy wskazujące na cechy zjawisk i relacje, w jakie te zjawiska wchodzą).
4. Styl popularno-naukowy.
5. Słownictwo stylu urzędowo-kancelaryjnego (kancelaryzmy; utarte formuły, szablony; wyrazy i wyrażenia o charakterze rozkazującym, kategorycznym, bezosobowym; terminologia z zakresu administracji, prawa, ekonomii, handlu; wyrazy i wyrażenia książkowe, uroczyste; neologizmy słowotwórcze).
6. Słownictwo stylu artystycznego (różnorodne słownictwo czerpane ze wszystkich odmian współczesnej polszczyzny, metaforyka (przenośnia), ekspresywizmy).
7. Słownictwo stylu potocznego (wyrazy potoczne, frazeologizmy, przenośnia potoczna, wyraziste, dosadne porównania, słownictwo gwar terytorialnych i środowiskowych, wykrzykniki o charakterze emocjonalnym i dźwiękonaśladowczym).
8. Słownictwo odmiany oficjalnej (wyrazy o treściach ogólnych i abstrakcyjnych; zastępowanie wyrazów swojskich elementami zapożyczonymi; nieobrazowe połączenia metaforyczne, powtarzające się w różnych językach; stereotypy słowne, czyli związki nie ustabilizowane, ale pojawiające się często; dwuwyrazowe określenia zamiast obiegowych form jednowyrazowych).
9. Słownictwo stylu publicystycznego (mieszanka terminów społecznych, politycznych, ekonomicznych; stereotypy językowe o charakterze utartej przenośni; wyrazy o charakterze oficjalnym, neutralnych pod względem uczuciowym; wyrazy obce; nadużywanie wyrazów modnych; duża liczba wyrazów skróconych i skrótowców; wyrazy, przenośnie i zwroty frazeologiczne języka potocznego).

Temat 11. WYRAZY ZAPOŻYCZONE

1. Zapożyczenia łacińskie (latynizmy).
2. Zapożyczenia czeskie (bohemizmy).
3. Zapożyczenia niemieckie (germanizmy).
4. Zapożyczenia węgierskie (hungaryzmy).
5. Wpływy turecko-tatarskie.
6. Zapożyczenia włoskie (italianizmy).
7. Zapożyczenia ukraińskie (ukrainizmy).

8. Zapożyczenia francuskie (galicyzmy).
9. Zapożyczenia angielskie (anglicyzmy).
10. Zapożyczenia greckie.
11. Klasyfikacja zapożyczeń ze względu na kryterium przedmiotu zapożyczenia.
 - 11.1 Zapożyczenia właściwe.
 - 11.2. Zapożyczenia strukturalne (kalki, repliki, klisze): kalki słowotwórcze, kalki frazeologiczne, kalki znaczeniowe (semantyczne).
 - 11.3. Zapożyczenia sztuczne.
 - 11.4. Hybrydy.
12. Klasyfikacja zapożyczeń ze względu na kryterium stopnia przyswojenia.
 - 12.1. Całkowicie przyswojone.
 - 12.2. Częściowo przyswojone.
 - 12.3. Cytaty (wtręty, barbaryzmy, makaronizmy).
 - 12.4. Zapożyczenia fonetyczne. Zapożyczenia graficzne.

Temat 12. SŁOWNICTWO NACECHOWANE UCZUCIOWO

1. Barwa emocjonalna (uczuciowa) wyrazu (dodatnia, ujemna, neutralna).
2. Zależność barwy znaczeniowej od kontekstu.
3. Systematyzacja barw o charakterze ekspresywnym (podniosłe, książkowe, potoczne, wulgarne, rubaszne, nieprzyzwoite, pogardliwe, lekceważące, ironiczne, żartobliwe, pieszczotliwe, eufemizmy, indywidualizmy).

Temat 13. ZWIĄZKI FRAZEOLOGICZNE

1. Związek frazeologiczny.
2. Zasadnicze funkcje frazeologizmów.
3. Klasyfikacje frazeologizmów.
 - 3.1. Klasyfikacja formalna (wyrażenia, zwroty, frazy).
 - 3.2. Klasyfikacja semantyczna (związki luźne, związki łączliwe, związki stałe).

STRUKTURA KURSU EDUKACYJNEGO
 «Współczesny język polski (Leksykologia)»
 (studia dzienne)

Temat	Ilość godzin					
	Wykłady	Semina- ria	Praca samo- dzielna	Warsztaty	Praca indy- widu- alna	Zadania / Metody kontroli
Moduł 1. PODSTAWOWE POJĘCIA LEKSYKOLOGII						
Temat 1. ZNACZENIE LEKSYKALNE WYRAZU	2	1	4	4	1	Testowanie Ćwiczenia Dyskusje
Temat 2. WIELOZNACZNOŚĆ WYRAZÓW (POLISEMIA)	2	1	4		-	Testowanie Ćwiczenia Dyskusje
Temat 3. WIELOZNACZNOŚĆ A HOMONIMIA	2	1	4		-	Testowanie Ćwiczenia Rozmowy
Temat 4. ZNACZENIE PRZENOŚNE (METAFORYCZNE)	2	1	4		1	Testowanie Ćwiczenia Dyskusje
Temat 5. WYRAZY BLISKOZNACZNE (SYNONIMY)	2	1	4		-	Testowanie Ćwiczenia Dyskusje
Temat 6. WYRAZY O ZNACZENIU PRZECIWKONTRASTYWNYM	2	1	4			Testowanie Ćwiczenia Dyskusje
Temat 7. ARCHAIZMY I WYRAZY PRZESTARZAŁE	2	1	4			Testowanie Ćwiczenia Rozmowy
Temat 8. NOWE WYRAZY (NEOLOGIZMY)	2	1	4		-	Testowanie Ćwiczenia Dyskusje
Suma godzin:	16	8	32	4	2	
Moduł 2. STYLISTYCZNE ZRÓŻNICOWANIE JĘZYKA						
Temat 9. SŁOWNICTWO ŚRODOWISKOWO-ZAWODOWE	4	2	6	4	-	Testowanie Ćwiczenia Dyskusje
Temat 10. STYLISTYCZNE ZRÓŻNICOWANIE SŁOWNICTWA	4	2	8		-	Testowanie Ćwiczenia Dyskusje
Temat 11. WYRAZY ZAPOŻYCZONE	2	1	6		-	Testowanie Ćwiczenia Dyskusje
Temat 12. SŁOWNICTWO NACECHOWANE UCZUCIOWO	2	1	6		1	Testowanie Ćwiczenia Dyskusje

Temat 13. ZWIĄZKI FRAZEologiczne	2	1	6		-	Końcowa praca kontrolna
<i>Suma godzin</i>	14	7	32	4	1	
<i>Całkowita liczba godzin</i>	30	15	64	8	3	
Kontrola końcowa	Zaliczenie					

TEMATY SEMINARIÓW (studia dzienne)

Seminarium 1

TEMAT: ZNACZENIE LEKSYKALNE WYRAZU. WIELOZNACZNOŚĆ WYRAZÓW (POLISEMIA)

1. Terminy ‘wyraz’, ‘leksem’, ‘wyraz tekstowy’. Cechy definicyjne.
2. Rodzaje znaczeń wyrazów (znaczenie leksykalne, znaczenie aktualne (kontekstowe), znaczenie właściwe, znaczenie przenośne (metaforyczne), znaczenie realne, znaczenie etymologiczne, podstawowe znaczenie wyrazu, znaczenie strukturalne (słowotwórcze), znaczenie gramatyczne).
3. Treść i zakres wyrazów.
 - 3.1. Hiperonimy.
 - 3.2. Hiponimy.
 - 3.3. Zakres znaczeniowy wyrazów.
4. Zjawisko wieloznaczności.
5. Typy wieloznaczności.
 - 5.1. Struktura znaczeniowa wyrazu.
 - 5.2. Wieloznaczność radialna (gwiazdzista).
 - 5.3. Wieloznaczność łańcuchowa.
 - 5.4. Wieloznaczność koncentryczna.
 - 5.5. Wieloznaczność rozłączna.
 - 5.6. Strukturę znaczeniową minimalna / maksymalna.

Pytania do samodzielnego studiowania

1. Struktura znaczeniowa wyrazu.
2. Wieloznaczność radialna (gwiazdzista).
3. Wieloznaczność łańcuchowa.
4. Wieloznaczność koncentryczna.
5. Wieloznaczność rozłączna.
6. Strukturę znaczeniową minimalna / maksymalna.

Seminarium 2

TEMAT: WIELOZNACZNOŚĆ A HOMONIMIA. ZNACZENIE PRZENOŚNE (METAFORYCZNE)

1. Homonimia jako zjawisko.
2. Rodzaje homonimów (homonimy całkowite, homonimy częściowe, homofony, homografy).
3. Typy homonimów ze względu na pochodzenie (homonimy etymologiczne, homonimy słowotwórcze, homonimy semantyczne).

4. Przenośne użycie wyrazów.
5. Przenośnie potoczne i poetyckie.
6. Rodzaje przenośni.
 - 6.1. Metafora.
 - 6.2. Metonimia.
 - 6.3. Synekdocha.
 - 6.4. Peryfrazą.
 - 6.5. Eufemizm.
 - 6.6. Hiperbola.
 - 6.7. Epitet.
 - 6.8. Porównanie.

Pytania do samodzielnego studiowania

1. Przenośnie potoczne i poetyckie.
2. Rodzaje przenośni.
 - 2.1. Metafora.
 - 2.2. Metonimia.
 - 2.3. Synekdocha.
 - 2.4. Peryfrazą.
 - 2.5. Eufemizm.
 - 2.6. Hiperbola.
 - 2.7. Epitet.
 - 2.8. Porównanie.

Seminarium 3

TEMAT: WYRAZY BLISKOZNACZNE (SYNONIMY). WYRAZY O ZNACZENIU PRZECIWKONTRASTYWNYM

1. Synonimy.
2. Jednoznaczniki i wyrazy bliskoznaczne.
3. Synonimy absolutne.
4. Synonimy bliższe.
5. Synonimy dalsze.
6. Rodzaje synonimów.
 - 6.1. Synonimy semantyczne.
 - 6.2. Synonimy stylistyczne (chronologiczne, terytorialne, środowiskowe, stylowe, ekspresywne).
7. Podział synonimów ze względu na zewnętrzny kształt (synonimy różnordzenne, synonimy współnordzenne (jednordzenne)).
8. Antonimy.
9. Rodzaje antonimów.
10. Antonimy jednordzenne (słowotwórcze) i różnordzenne (słownikowe).
11. Antonimy właściwe, wyrazy o znaczeniach komplementarnym, konwersje.
12. Antonimy pragmatyczne.

Pytania do samodzielnego studiowania

1. Rodzaje synonimów.

- 1.1. Synonimy semantyczne.
- 1.2. Synonimy stylistyczne.
2. Rodzaje antonimów.
 - 2.1. Antonimy jednordzenne (słowotwórcze) i różnordzenne (słownikowe).
 - 2.2. Antonimy właściwe, wyrazy o znaczeniach komplementarnym, konwersje.
 - 2.3. Antonimy pragmatyczne.

Seminarium 4

TEMAT: ARCHAIZMY I WYRAZY PRZESTARZAŁE. NOWE WYRAZY (NEOLOGIZMY)

1. Archaizm leksykalny.
2. Archaizmy fonetyczne, morfologiczne, fleksyjne, słowotwórcze, składniowe.
3. Przyczyny powstania archaizmów.
4. Rodzaje archaizmów (archaizmy właściwe, archaizmy semantyczne, archaizmy rzeczowe (historyzmy), archaizmy frazeologiczne, archaizmy całkowite. archaizmy częściowe).
5. Wyrazy przestarzałe.
6. Rodzaje neologizmów.
7. Neologizmy słowotwórcze (leksykalne): afiksacja, derywacja wsteczna, kompozycja, skrótowce.
8. Neologizmy artystyczne (stylistyczne).
9. Neologizmy semantyczne (neosemantyzmy, nowoznaczniki).
10. Sposoby tworzenia neologizmów (zweźlenie, rozszerzenie, przesunięcie, uogólnienie, konkretyzacja, zmiany nacechowania znaczenia wyrazu-podstawy; metaforyczny / metonimiczny charakter nowych znaczeń).
11. Ukryte zapożyczenie.

Pytania do samodzielnego studiowania

1. Rodzaje archaizmów.
2. Rodzaje neologizmów.
3. Sposoby tworzenia neologizmów.
4. Ukryte zapożyczenie.

Seminarium 5

TEMAT: SŁOWNICTWO ŚRODOWISKOWO-ZAWODOWE

1. Gwara środowiskowo-zawodowa (socjolekt).
2. Typy gwar środowiskowo-zawodowych (gwary zawodowe, gwary tajne, gwary ekspresywne).
3. Gwary zawodowe. Profesjonalizmy.
4. Gwary tajne (żargony) (neologizmy, zapożyczenia, nowe frazeologizmy, neosemantyzmy).
5. Gwary ekspresywne (slangi).

Pytania do samodzielnego studiowania

1. Gwary tajne (żargony) (neologizmy, zapożyczenia, nowe frazeologizmy, neosemantyzmy).

2. Gwary ekspresywne (slangi).

Seminarium 6

TEMAT: STYLISTYCZNE ZRÓŻNICOWANIE SŁOWNICTWA

1. Neutralne (nienacechowane stylistycznie, współnoodmianowe) i nacechowane stylistycznie wyrazy języka ogólnopolskiego.
2. Style funkcjonalne: naukowy, urzędowo-kancelaryjny, artystyczny, potoczny, publicystyczny.
3. Słownictwo stylu naukowego.
4. Styl popularno-naukowy.
5. Słownictwo stylu urzędowo-kancelaryjnego.
6. Słownictwo stylu artystycznego.
7. Słownictwo stylu potocznego.
8. Słownictwo odmiany oficjalnej.
9. Słownictwo stylu publicystycznego.

Pytania do samodzielnego studiowania

1. Słownictwo stylu artystycznego.
2. Słownictwo stylu potocznego.
3. Słownictwo odmiany oficjalnej.
4. Słownictwo stylu publicystycznego.

Seminarium 7

TEMAT: WYRAZY ZAPOŻYCZONE. SŁOWNICTWO NACECHOWANE UCZUCIOWO.

1. Zapożyczenia łacińskie (latynizmy).
2. Zapożyczenia czeskie (bohemizmy).
3. Zapożyczenia niemieckie (germanizmy).
4. Zapożyczenia węgierskie (hungaryzmy).
5. Wpływy turecko-tatarskie.
6. Zapożyczenia włoskie (italianizmy).
7. Zapożyczenia ukraińskie (ukrainizmy).
8. Zapożyczenia francuskie (galicyzmy).
9. Zapożyczenia angielskie (anglicyzmy).
10. Zapożyczenia greckie.
11. Klasyfikacja zapożyczeń ze względu na kryterium przedmiotu zapożyczenia.
 - 11.1 Zapożyczenia właściwe.
 - 11.2. Zapożyczenia strukturalne (kalki, repliki, klisze): kalki słowotwórcze, kalki frazeologiczne, kalki znaczeniowe (semantyczne).
 - 11.3. Zapożyczenia sztuczne.
 - 11.4. Hybrydy.
12. Klasyfikacja zapożyczeń ze względu na kryterium stopnia przyswojenia.
 12. 1. Całkowicie przyswojone.
 - 12.2. Częściowo przyswojone.
 - 12.3. Cytaty (wtręty, barbaryzmy, makaronizmy).

- 12.4. Zapożyczenia fonetyczne. Zapożyczenia graficzne.
13. Barwa emocjonalna (uczuciowa) wyrazu.
14. Zależność barwy znaczeniowej od kontekstu.
15. Systematyzacja barw o charakterze ekspresywnym.

Pytania do samodzielnego studiowania

1. Klasyfikacja zapożyczeń ze względu na kryterium przedmiotu zapożyczenia.
 - 1.1 Zapożyczenia właściwe.
 - 1.2. Zapożyczenia strukturalne (kalki, repliki, klisze): kalki słowotwórcze, kalki frazeologiczne, kalki znaczeniowe (semantyczne).
 - 1.3. Zapożyczenia sztuczne.
 - 1.4. Hybrydy.
2. Klasyfikacja zapożyczeń ze względu na kryterium stopnia przyswojenia.
 - 2.1. Całkowicie przyswojone.
 - 2.2. Częściowo przyswojone.
 - 2.3. Cytaty (wtręty, barbaryzmy, makaronizmy).
 - 2.4. Zapożyczenia fonetyczne. Zapożyczenia graficzne.

Seminarium 8

TEMAT: ZWIĄZKI FRAZEOLOGICZNE (1 god.)

1. Związek frazeologiczny.
2. Zasadnicze funkcje frazeologizmów.
3. Klasyfikacje frazeologizmów.
 - 3.1. Klasyfikacja formalna (wyrażenia, zwroty, frazy).
 - 3.2. Klasyfikacja semantyczna (związki luźne, związki łączliwe, związki stałe).

Pytania do samodzielnego studiowania

1. Klasyfikacje frazeologizmów.
2. Klasyfikacja formalna (wyrażenia, zwroty, frazy).
3. Klasyfikacja semantyczna (związki luźne, związki łączliwe, związki stałe).

6. SAMODZIELNA PRACA Z KURSU AKADEMICKIEGO «Współczesny język polski (Leksykologia)»

Samodzielna praca jest dla studentów głównym sposobem przyswajania materiałów edukacyjnych poza wykładami, zajęciami lekcyjnymi, ale bez udziału lektora. Treść pracy samodzielnej określa program kursu w ustalonym wymiarze godzin zgodnie z poleceniami metodycznymi prowadzącego zajęcia.

Samodzielną pracę studenta zapewnia system narzędzi dydaktycznych i metodycznych: notatki z wykładów, korzystanie z podręczników edukacyjno-metodycznych, literatury monograficznej i periodyki, a także narzędzia samokontroli (testy, ćwiczenia, zadania praktyczne).

Materiały edukacyjne do samodzielnego opracowania poddawane są ostatecznej kontroli wraz z informacjami prezentowanymi na wykładach. Samodzielna praca studentów z kursu akademickiego «Współczesny język polski (Leksykologia)» polega na opracowaniu literatury głównej i dodatkowej, jej

krytycznej analizie, systematyzacji, prowadzeniu notatek, sporządzaniu planów, prac o tematyce edukacyjnej w celu przygotowania do zajęć praktycznych.

Samodzielna praca studenta z przedmiotu «Współczesny język polski (Leksykologia)» realizowana jest w następujących obszarach:

1. Przygotowanie do zajęć praktycznych:
 - opracowanie materiału wykładowego;
 - studiowanie tematu z wykorzystaniem podręczników;
 - praca z polecanymi materiałami dodatkowymi (słuchanie plików audio, oglądanie filmów na YouTube, czytanie artykułów);
 - wykonanie zadań i ćwiczeń.
2. Studium zagadnień przekazanych do samodzielnego opracowania.
3. Przygotowanie do napisania końcowej pracy kontrolnej.
4. Napisanie zadania indywidualnego, przygotowanie do jego obrony.

7. WARSZTATY z kursu akademickiego «Współczesny język polski (Leksykologia)» (8 godzin)

TEMAT WARSZTATU «Słowna przygoda»

Cel: utrwalenie wiedzy z zakresu leksykologii w sposób interaktywny i angażujący.

Uczestnicy: podzieleni na zespoły 3-4 osobowe

Pomoce: karty z zadaniami, plansza do gry, kostka do gry, żetony, nagrody

PRZEBIEG GRY

1. Wprowadzenie: krótkie przypomnienie najważniejszych pojęć z zakresu leksykologii.

Podział uczestników na zespoły i wyjaśnienie zasad gry.

2. Plansza gry: plansza podzielona na pola z różnymi zadaniami związanymi z tematyką kursu (np. zdefiniować pojęcie, podać przykład, rozwiązać krzyżówkę).

3. Ruch: każdy zespół rzuca kostką i przesuwa swój pionek o określoną liczbę pól; w zależności od pola, na które trafi, zespół wykonuje zadanie.

4. Rodzaje zadań:

Pytania teoretyczne: np. «Czym jest homonimia?», «Podaj przykład metafory».

Zadania praktyczne: np. «Utwórz zdanie z użyciem słowa 'klucz' w trzech różnych znaczeniach», «Znajdź synonim do słowa 'radość'».

Krzyżówki: z hasłami związanymi z leksyką.

Kalambury: odgadywanie słów związanych z leksyką.

Konkursy: np. kto poda najwięcej synonimów do danego słowa.

5. Wygrana: Zwycięża zespół, który pierwszy dotrze do mety i prawidłowo wykona wszystkie zadania.

PRZYKŁADOWE ZADANIA

Poziom podstawowy:

1. Zdefiniuj pojęcie «hiperonim».
2. Podaj przykład homofonu.
3. Uzupełnij zdanie: «Słowo 'jasny' może mieć znaczenie...».

Poziom średni:

1. Wyjaśnij różnicę między metaforą a metonimią.

2. Podaj trzy synonimy do słowa «piękny».
3. Utwórz zdanie z użyciem archaizmu.

Poziom zaawansowany:

1. Opisz proces tworzenia neologizmów.
2. Zanalizuj znaczenia słowa «bank» w różnych kontekstach.
3. Stwórz krótką historię, w której wykorzystasz jak najwięcej różnych figur stylistycznych.

WARIANTY GRY

1. **Gra zespołowa:** zespoły rywalizują ze sobą, wykonując zadania na czas.
2. **Gra indywidualna:** każdy uczestnik porusza się po własnej planszy i wykonuje zadania samodzielnie.
3. **Gra z wykorzystaniem aplikacji:** można wykorzystać aplikacje mobilne, które ułatwią prowadzenie gry i generowanie zadań.

Zastosowanie gry:

Utrwalenie wiedzy: gra pozwala na powtórzenie i utrwalenie materiału w sposób przyjemny i angażujący.

Rozwój umiejętności: gra rozwija umiejętność pracy w grupie, komunikacji, myślenia logicznego i kreatywności.

Motywacja: gra zwiększa motywację do nauki poprzez element rywalizacji i nagrody.

Zadanie indywidualne

Zadanie indywidualne to rodzaj indywidualnej pracy pozalekcyjnej studenta, celem której jest samodzielne przestudiowanie części materiału programowego, usystematyzowanie, pogłębienie, uogólnienie, utrwalenie i praktyczne zastosowanie wiedzy studenta z kursu akademickiego i rozwój umiejętności samodzielnej pracy. Praca indywidualna w ramach programu kursu, wykonywana w oparciu o wiedzę, umiejętności i zdolności nabyte podczas wykładów i zajęć praktycznych. Tematy dla zadań indywidualnych są proponowane studentom w ciągu pierwszych dwóch tygodni studiów. Studenci realizują je w trakcie semestru, według ustalonych harmonogramów. Obrona zadania indywidualnego odbywa się w trakcie warsztatów.

Tematy zadań indywidualnych z kursu akademickiego

«Współczesny język polski (Leksykologia)»

1. **Analiza leksykalna utworu literackiego:** Wybrany fragment prozy lub poezji pod kątem dominujących środków stylistycznych, specyfiki słownictwa, ewentualnych archaizmów czy neologizmów.
2. **Słownik tematyczny:** Opracowanie słownika tematycznego (np. sport, moda, technologia) z uwzględnieniem synonimów, antonimów, kolokwializmów i terminów specjalistycznych.
3. **Analiza reklam:** Badanie języka reklam pod kątem użytych środków perswazji, neologizmów, zapożyczeń i ich wpływu na odbiorcę.
4. **Ewolucja znaczenia słowa:** Śledzenie zmian znaczenia wybranego słowa na przestrzeni czasu.

5. **Porównanie słownictwa w różnych odmianach języka polskiego:** Analiza różnic leksykalnych między językiem literackim, a językiem potocznym lub gwarą regionalną.
6. **Język młodzieżowy:** Badanie neologizmów, slangów i innych specyficznych cech języka używanego przez młodzież.
7. **Wpływ języka obcego na polszczyznę:** Analiza zapożyczeń z konkretnego języka obcego i ich wpływ na słownictwo polskie.
8. **Język mediów społecznościowych:** Badanie specyfiki języka używanego w mediach społecznościowych, takich jak Facebook, Instagram czy Twitter.
9. **Język polityków:** Analiza języka używanego przez polityków pod kątem środków perswazji, emocjonalności i manipulacji.
10. **Język reklamy:** Badanie skuteczności różnych technik reklamowych, takich jak powtórzenia, rymy, aliteracje.
11. **Słownictwo zawodowe:** Opracowanie słownika terminów specjalistycznych związanych z wybranym zawodem.
12. **Język piosenek:** Analiza tekstu piosenki pod kątem użytych środków stylistycznych, metafor, porównań.
13. **Słownictwo regionalne:** Zebranie i opisanie charakterystycznych wyrazów i zwrotów używanych w danym regionie Polski.
14. **Język bajek i baśni:** Analiza języka baśni i bajek pod kątem prostoty, powtórzeń i środków stylistycznych.
15. **Słownictwo związane z emocjami:** Opracowanie słownika wyrazów wyrażających różne emocje (radość, smutek, złość itp.).
16. **Język humoru:** Analiza dowcipów, anegdot pod kątem użytych środków językowych (kalambury, ironia, sarkazm).
17. **Słownictwo związane z naturą:** Opracowanie słownika wyrazów związanych z przyrodą, roślinami, zwierzętami.
18. **Język filmowy:** Analiza języka używanego w wybranym filmie, zwrócenie uwagi na dialogi, monologi wewnętrzne.
19. **Słownictwo związane z jedzeniem:** Opracowanie słownika kulinarnego, ze szczególnym uwzględnieniem regionalizmów.
20. **Język gier komputerowych:** Analiza języka używanego w grach komputerowych, zwrócenie uwagi na neologizmy, skróty i slang.

Uwagi:

- Tematy prac mogą być modyfikowane i dostosowywane do indywidualnych zainteresowań studenta.
- Przy wyborze tematu należy zwrócić uwagę na dostępność materiałów źródłowych.
- Praca powinna zawierać zarówno część teoretyczną (opis wybranych zjawisk językowych), jak i część praktyczną (analiza konkretnych przykładów).
- Ważnym elementem pracy jest samodzielne przeprowadzenie badań i analiza uzyskanych wyników.

Przykładowy schemat pracy:

1. **Wstęp:** Sformułowanie problemu badawczego, cel pracy, hipotezy.

2. **Część teoretyczna:** Omówienie podstawowych pojęć związanych z tematem pracy.
3. **Część praktyczna:** Analiza materiału źródłowego, prezentacja wyników badań.
4. **Wnioski:** Podsumowanie uzyskanych wyników, sformułowanie wniosków.
5. **Bibliografia:** Spis wykorzystanej literatury.

8. NARZĘDZIA OCENY I METODY WYKAZYWANIA WYNIKÓW

UCZENIA SIĘ. W nauczaniu kursu akademickiego «Współczesny język polski (Leksykologia)» stosowane są następujące formy kontroli, oceny i demonstracji efektów uczenia się:

- testy, ćwiczenia, zadania twórcze;
- bieżąca ankieta ekspresowa;
- prezentacja wyników zrealizowanych zadań i badań;
- ocenianie wyników zadań indywidualnych / prezentacji studenckich i wystąpień na wydarzeniach naukowych;
- ocenianie samodzielnej pracy studenta, jego udziału w warsztatach;
- końcowa praca kontrolna.

POLITYKA OCENIANIA

- Zasady dotyczące terminów i zmiany harmonogramu. Prace nadesłane z naruszeniem terminów bez ważnych powodów są oceniane niżej (-20 pkt). Zmiana terminu zajęć odbywa się za zgodą dziekanatu, pod warunkiem, że przyczyna nieobecności studenta na module była uzasadniona.
- Polityka uczciwości akademickiej. Zabrania się odpisywania podczas kolokwii i egzaminów.
- Zasady obecności. Obecność na zajęciach jest obowiązkowym elementem oceny, za którą przyznawane są punkty. Z przyczyn obiektywnych (np. stan zdrowia, sytuacja rodzinna, staż międzynarodowy) szkolenie może odbyć się online (po uzgodnieniu z prowadzącym).

9. KRYTERIA, FORMY KONTROLI BIEŻĄCEJ I KOŃCOWEJ

Wynik końcowy (w skali 100-punktowej) z kursu akademickiego «Współczesny język polski (Leksykologia)» określa się jako wartość średniej ważonej, uzależnioną od konkretnej wagi każdego składnika zaliczenia:

OCENIANIE

Schemat obliczania oceny końcowej z przedmiotu

Moduł 1		Moduł 2	Moduł 3
40%	40%	5%	15%
Bieżące ocenianie	Kontrola modułowa	Udział w warsztacie	Praca samodzielna

System oceniania

Schemat oceny końcowej za kurs

Typy oceniania	% oceny końcowej
Moduł 1 (tematy 1-13) <i>Bieżące ocenianie</i>	40%

<p>Końcowa praca kontrolna: pytania teoretyczne – 40 punktów, część praktyczna: wykonanie ćwiczeń – 30 punktów, analiza językowa tekstu – 30 punktów</p>	40%
<p>Moduł 2 Udział w warsztacie Ocenianie: Aktywność — 20 punktów maks. Ocena merytoryczna prezentacji — 40 punktów maks. Ocena ustnej prezentacji wyników realizacji indywidualnych zadań — 20 punktów maks. Wsparcie multimedialne prezentacji — 20 punktów maks.</p>	5%
<p>Moduł 3 Praca samodzielna (końcowe testy w Moodle)</p>	15%

SKALA OCENIANIA WIEDZY

Według skali Uniwersytetu	Według skali krajowej	Według skali ECTS
90-100	doskonale	A (doskonale)
85-89	dobrze	B (bardzo dobrze)
75-84	dobrze	C (dobrze)
65-74	zadowalająco	D (zadowalająco)
60-64	zadowalająco	E (wystarczająco)
35-59	niedostatecznie	FX (niezadowalająco z możliwością ponownego przystąpienia do egzaminu)
1-34	niedostatecznie	F (niezadowalająco bez możliwości ponownego przystąpienia do egzaminu)

10. NARZĘDZIA, SPRZĘT I OPROGRAMOWANIE, wykorzystanie których zapewnia kurs akademicki «Współczesny język polski (Leksykologia)»

Nr	Nazwa	Numer tematu
1.	Projektor multimedialny	1-13
2.	Oprogramowanie aplikacyjne ogólnego przeznaczenia	1-13

	(narzędzia Microsoft Office)	
3.	Dostęp do Internetu (w razie potrzeby)	1-13
4.	Laptop	1-13
5.	Oprogramowanie komunikacyjne (Zoom) do zajęć online (w razie potrzeby)	1-13
6.	Komunikacyjna platforma edukacyjna (Moodle) do organizacji nauczyciela na odległość (w razie potrzeby)	1-13

11. REKOMENDOWANE ŹRÓDŁA INFORMACJI

1. Моклиця А. В. Лексикологія сучасної польської мови: Навчально-методичні матеріали до курсу. Видання друге. Луцьк: СЛУ імені Лесі Українки, 2018. 114 с.
2. Bralczyk Jerzy. Mówi się: porady językowe profesora Bralczyka. Wydanie II. Dodruk. Warszawa: PWN, 2001. 233 s.
3. Gębał Przemysław E. Od słowa do słowa toczy się rozmowa. Repetytorium leksykalne z języka polskiego jako obcego dla poziomów B1 i B2. Kraków: Universitas. 204 s.
4. Lipińska Ewa, Grażyna Dąbbska. Kiedyś wrócisz tu. Cz. I (B2). Kraków: Universitas. 279 s.
5. Lipińska Ewa. Z polskim na ty + CD (B1). Kraków: Universitas. 291 s.
6. Lipińska Ewa. Nie ma róży bez kolców (B1, B2). Kraków: Universitas. 240 s.
7. Madeja Agnieszka, Morcinek Barbara. Polski mniej obcy (B2). Katowice: «Śląsk» Sp. z o.o. Wydawnictwo Naukowe. 199 s.

ZASOBY INTERNETOWE

1. «Powinna być nieufnością» – obnażanie fałszu języka na przykładzie wiersza *Określona epoka* Stanisława Barańczaka. URL: <https://zpe.gov.pl/b/powinna-byc-nieufnoscia--obnazanie-falszu-jezyka-na-przykladzie-wiersza-okreslona-epoka-stanislaw-baranczaka/P1FaLVQRk>
2. Co znaczy słowo? Znaczenie leksykalne jako suma wszelkich możliwych znaczeń wyrazu. URL: <https://zpe.gov.pl/b/co-znaczy-slowo-znaczenie-leksykalne-jako-suma-wszelkich-mozliwych-znaczen-wyrazu/Pgvzef9xH>
3. Czułe słówka. URL: <https://zpe.gov.pl/a/czule-slowka/D13NIjTxI>
4. Czy zawsze mówimy logicznie i bez błędów? URL: <https://zpe.gov.pl/a/czy-zawsze-mowimy-logicznie-i-bez-bledow/DRqgbVaAR>
5. Etymologiczne a realne znaczenie wyrazów. URL: <https://zpe.gov.pl/b/etymologiczne-a-realne-znaczenie-wyrazow/PPIHJiSIF>
6. Feminatywy, maskulatywy, osobatywy, neutratywy, dukatywy — Kim jestem? O kim mówię? Do kogo mówię? *Polska Półka Filmowa*. URL: <https://youtu.be/EEBPHfvxE-0?si=rXG1k-kYzRJQivfr>
7. Homonimy, synonimy i antonimy w języku polskim. URL: <https://zpe.gov.pl/a/wprowadzenie/Dxm4YU4VI>
8. Jak korzystać ze słowników? URL: <https://zpe.gov.pl/a/jak-korzystac-ze-sownikow/DuQIJEoa8>

9. Jakie zagadki kryje w sobie język? URL: <https://zpe.gov.pl/a/jakie-zagadki-kryje-w-sobie-jezyk/D1C9bSnLP>.
10. Język polski dawniej i dziś. URL: <https://zpe.gov.pl/a/jezyk-polski-dawniej-i-dzis/D1FQ4KJah>
11. Kłąć jak szewc i rzucać mieśm czyli cała prawda o wulgaryzmach. URL: <https://zpe.gov.pl/a/klac-jak-szewc-i-rzucac-miesem-czyli-cala-prawda-o-wulgaryzmach/DjR2vYAwW>
12. Kontrasty i przeciwieństwo w języku. URL: <https://zpe.gov.pl/a/kontrasty-i-przeciwienstwo-w-jezyku/DR8onQ9Ca>
13. Manipulacja językowa. URL: <https://zpe.gov.pl/b/manipulacja-jezykowa/PahWIPRhk>
14. Nacechowanie wyrazów. URL: <https://zpe.gov.pl/a/nacechowanie-wyrazow/DoEbeqfIB>
15. O sztucznej inteligencji i prawdziwym człowieczeństwie. URL: <https://zpe.gov.pl/a/o-sztucznej-inteligencji-i-prawdziwym-czlowiechenstwie/D117DoZL0>
16. O zapożyczeniach na przestrzeni wieków. URL: <https://zpe.gov.pl/b/o-zapozyczeniach-na-przestrzeni-wiekow/PnCeJEawe>
17. Pewniki czy aksjomaty? Rozumienie słów rodzimych i zapożyczonych w tekście. URL: <https://zpe.gov.pl/a/pewniki-czy-aksjomaty-rozumienie-slow-rodzimyh-i-zapozyczonych-w-tekscie/DOObONALBN>
18. Polisemia jako naturalna właściwość języka. URL: <https://zpe.gov.pl/b/polisemia-jako-naturalna-wlasciwosc-jezyka/Pi3Xa4g3K>
19. Polszczyzna? URL: <https://zpe.gov.pl/a/polszczyzna/DrdauZFGH>
20. Prof. Jerzy Bralczyk o feminytywach, wulgaryzmach i nie tylko... *TVP Info Publicystyka*. URL: https://youtu.be/JrSRzm3_NzQ?si=xP2Wyz_yQzBuUszR
21. Słowa łagodzą, słowa wyostrzają. URL: <https://zpe.gov.pl/a/slowa-lagodza-slowa-wyostzaja/DZbyu7Vud>
22. Słowa mają moc. URL: <https://zpe.gov.pl/a/slowa-maja-moc/D1CzrrRqM>
23. Słowa na sztandary. URL: <https://zpe.gov.pl/a/slowa-na-sztandary/DdBOVKMM5>
24. Słowa neutralne i zabarwione emocjami. URL: <https://zpe.gov.pl/a/slowa-neutralne-i-zabarwione-emocjami/DoCf1yOPn>
25. Stare wyrazy, nowe znaczenia. O neosemantyzmach w języku. URL: <https://zpe.gov.pl/b/stare-wyrazy-nowe-znaczenia-o-neosemantyzmach-w-jezyku/PhXHdRR93>
26. Stylistyczne nacechowanie tekstu. URL: <https://zpe.gov.pl/a/stylistyczne-nacechowanie-tekstu/DuUqrJkxD>
27. Treść i zakres wyrazu. URL: <https://zpe.gov.pl/b/tresc-i-zakres-wyrazu/PcVy93Hhp>.
28. Zasady akcentowania wyrazów w języku polskim. URL: <https://zpe.gov.pl/b/zasady-akcentowania-wyrazow-w-jezyku-polskim/PM8bBo2zf>.
29. Zwroty grzecznościowe. URL: <https://zpe.gov.pl/b/zwroty-grzecznościowe/PRfgqS36G>

30. Tańczący z wszami. Rudolf Weigl. *Historia Bez Cenzury*. URL:
<https://youtu.be/WggtOfPTiUQ?si=qDttEqW-lHHuuNRQ>
31. Polak, który uratował miliony ludzi. *Nauka. To Lubię*. URL:
<https://youtu.be/M6IQToPnE78?si=a-P225D2EQC8roes>

<http://www.sjikip.us.edu.pl/pl/biblioteka-lektora>

<http://fundacjareja.eu/projekty>

<https://www.popolskupopolsce.edu.pl/kurs-jezyka-polskiego>

<https://zpe.gov.pl/a/materialy-do-nauczania-jezyka-polskiego/DgVjbKIa8>

Wspolnotapolska.org.pl

Podcast «Jak się uczyć języków obcych, nawet jeżeli jesteś miękką bułą» / Poliglota